

Het rijbewijs C/C1 en het bewijs van vakbekwaamheid

Sinds 10 september 2009 dienen alle beroepsbestuurders van voertuigen waarvoor een rijbewijs van groep C of C1 vereist is, te voldoen aan de vakbekwaamheidsvoorschriften. Deze verplichting is van toepassing voor wie met de genoemde categorieën professioneel vervoer verricht. De vereisten inzake de vakbekwaamheid houden in dat men slaagt voor een initieel basiskwalificatie-examen (verwerving vakbekwaamheid) en dat men vijfjaarlijks 35 uur nascholing volgt (verlenging vakbekwaamheid).

U BENT IN HET BEZIT VAN EEN RIJBEWIJS CATEGORIE B

- **U wenst enkel een rijbewijs categorie C/C1 te behalen**
Zie hiervoor de brochure “Het rijbewijs C/C1 zonder vakbekwaamheid”

U kan dan enkel op niet-professionele basis rijden

- **U wenst het rijbewijs categorie C/C1 te behalen + het bewijs van vakbekwaamheid**
Deze examens kunnen tezamen afgelegd worden in een gecombineerd examen.

Dit examen bestaat uit:

- een theoretische proef met 3 onderdelen
- een praktische proef met 3 onderdelen

Na het slagen voor dit gecombineerd examen, verkrijgt u een getuigschrift basiskwalificatie en een aanvraag om een rijbewijs. Deze twee documenten laten toe een rijbewijs C of C1 met code 95 (= bewijs van vakbekwaamheid) te bekomen.

U BENT IN HET BEZIT VAN EEN RIJBEWIJS CATEGORIE C/C1

- **U wenst het bewijs van vakbekwaamheid te behalen**
Dit examen bestaat uit:
 - een theoretische proef met 3 onderdelen. De 100 meerkeuzevragen handelen enkel over de vakbekwaamheid.
 - een praktische proef met 2 onderdelen.

U bent niet verplicht lessen te volgen alvorens deze 5 examens af te leggen.

1. DE THEORIE-OPLEIDING

Om het gecombineerd examen van categorie C of C1 te kunnen afleggen, dient u in het bezit te zijn van het rijbewijs B. De minimumleeftijd om het theorie-examen van categorie C of C1 af te leggen, is 17 jaar en 9 maanden. Het voorlopig rijbewijs van categorie C of C1 kan slechts bekomen worden vanaf 18 jaar.

U kan het theorie-ondericht volgen ofwel in de erkende rijsschool, ofwel via de vrije opleiding. De vorming met de erkende rijsschool en de vrije opleiding kunnen eveneens worden gecombineerd.

- **Rijsschool-opleiding**
U volgt minimum 6 uur theorie-ondericht in een erkende rijsschool. Het aantal herkansingen is onbeperkt.
- **Vrije begeleiding**
U zorgt zelf voor uw theorievorming. Het aantal herkansingen is onbeperkt.

- **Leerstof van het theorie-examen**

Leerstof voor het rijbewijs

- verkeersborden, voorrang, inhalen, stilstaan en parkeren, richtingsverandering, kruisen, plaats op de rijbaan, auto(snel)wegen, overwegen, tunnels, snelheid, rijbewijs, vervallenverklaring, alcohol, defensief rijgedrag, elementaire maatregelen die moeten genomen worden om slachtoffers van verkeersongevallen hulp te bieden, belangrijkste principes voor het bewaren van afstand, rijrisico's i.v.m. verschillende wegomstandigheden, veiligheidseisen met betrekking tot het laden van het voertuig en de vervoerden personen, regels voor het milieuvriendelijk gebruik van het voertuig, administratieve documenten;
- belang van de oplettendheid en van de houding ten opzichte van andere weggebruikers;
- waarneming, beoordeling en reactie, met name reactietijd, en gedragsveranderingen bij de bestuurder ten gevolge van alcohol, drugs en geneesmiddelen, gemoedsgesteldheid en vermoeidheid;
- kenmerken van de verschillende soorten wegen en daarop betrekking hebbende wettelijke voorschriften;
- specifieke risico's in verband met de onervarenheid van andere weggebruikers en in verband met de kwetsbaarste categorieën van weggebruikers, zoals kinderen, voetgangers, fietsers en personen die in hun mobiliteit gehinderd zijn;
- risico's in verband met deelneming aan het verkeer en het besturen van diverse voertuigtypes en in verband met het verschillende gezichtsveld van de bestuurders van deze voertuigen;
- reglementering met betrekking tot administratieve bescheiden in verband met het gebruik van het voertuig;
- voorzorgsmaatregelen bij het verlaten van het voertuig;
- de mechanische onderdelen die voor de rijveiligheid van belang zijn: in staat zijn de meest voorkomende defecten te ontdekken, in het bijzonder aan de stuurinrichting, wielophanging, remmen, banden, verlichting en richtingaanwijzers, reflectoren, achteruitkijkspiegels, voorruit en ruitenwissers, uitlaatsysteem, veiligheidsgordels en geluidstoestel;
- veiligheidsinrichtingen van de voertuigen, met name gebruik van de veiligheidsgordels, hoofdsteunen en veiligheidsvoorzieningen voor kinderen;
- voorschriften inzake rij- en rusttijden en het gebruik van controleapparatuur;
- voertuig- en vervoersdocumenten die zijn vereist voor nationaal en internationaal goederenvervoer;
- kennis van de maatregelen die moeten worden genomen na een ongeval of vergelijkbare gebeurtenis, en de grondbeginselen van eerste hulp;
- voorzorgsmaatregelen die moeten worden genomen bij het verwisselen van wielen;
- voorschriften inzake gewichten, afmetingen en snelheidsbegrenzers;
- beperking van het gezichtsveld die door de kenmerken van het voertuig wordt veroorzaakt;
- verantwoordelijkheid van de bestuurder met betrekking tot het goederenvervoer en de nodige controles vóór het wegrijden;
- principes van de constructie en werking van: verbrandingsmotoren, vloeistoffen (bijvoorbeeld motorolie, koelvloeistof, ruitensproeiervloeistof), het brandstofsysteem, het elektrische systeem, de ontsteking, het transmissiesysteem (koppeling, versnellingsbak);
- smering en antivriesbescherming;

- principes van de constructie, montage, correct gebruik en onderhoud van banden;
- principes van de typen, werking, belangrijkste onderdelen, montage, gebruik en dagelijks onderhoud van reminrichtingen en snelheidsbegrenzers;
- principes van de typen, werking, belangrijkste onderdelen, montage, gebruik en dagelijks onderhoud van het koppelmechanisme;
- methoden voor het opsporen van oorzaken en defecten;
- preventief onderhoud van voertuigen en noodzakelijke lopende reparaties;
- beginselen van het verantwoorde gebruik van de snelheidsregelaar.

Leerstof vakbekwaamheid

Nascholing in rationeel rijden op basis van de veiligheidsvoorschriften:

- kennis van de kenmerken van de krachtoverbrenging met het oog op een optimaal gebruik;
- kennis van de technische kenmerken en de werking van de veiligheidsvoorzieningen teneinde het voertuig onder controle te houden, de slijtage te beperken en disfuncties te voorkomen;
- het brandstofverbruik kunnen optimaliseren;
- de veiligheid van de goederen kunnen waarborgen;
- de lading kunnen vervoeren met inachtneming van de voorschriften inzake veiligheid en goed gebruik van het voertuig.

Toepassing van de voorschriften:

- kennis van het sociale klimaat en de reglementering van het wegvervoer;
- de regelgeving betreffende het goederenvervoer kennen.

Gezondheid, verkeers- en milieuveiligheid, dienstverlening, logistiek:

- bedacht zijn op de gevaren van het verkeer en op arbeidsongevallen;
- het kunnen voorkomen van criminaliteit en vervoer van illegale immigranten;
- fysieke risico's kunnen voorkomen
- zich bewust zijn van het belang van een goede fysieke en mentale gezondheid;
- noodsituaties kunnen beoordelen;
- door zijn gedrag kunnen bijdragen aan het imago van een onderneming;
- kennis van het economisch klimaat van het goederenvervoer over de weg en van de marktordening.

• **Het verloop van het theorie-examen**

Het gecombineerd theorie-examen bestaat uit 3 onderdelen:

- A. **een proef bestaande uit 100 meerkeuzevragen** (maximum 100 minuten)
waarvan 50 vragen betreffende het rijbewijs en 50 vragen betreffende vakbekwaamheid.
De vraag wordt op een duidelijke wijze voorgelezen en verschijnt op het scherm van de computer. Er worden 2 of 3 mogelijkheden gegeven, waaruit u het juiste antwoord dient te kiezen.
U legt het examen af volgens uw eigen ritme. De vragen kunnen in een volgorde naar eigen keuze worden beantwoord.
Om te slagen moet u minimum 80 punten op 100 behalen.
Wanneer u slaagt voor één van beide onderdelen door minimum 40 punten op 50 te behalen, hetzij voor de 50 vragen betreffende het rijbewijs, hetzij voor de 50 vragen betreffende vakbekwaamheid, bent u gedurende 3 jaar vrijgesteld voor dit onderdeel. Kandidaten die om het behalen van het rijbewijs categorie C geslaagd zijn in het theorie-examen vóór 10/09/2009, zijn gedurende 3 jaar – te tellen vanaf de datum van het examen – vrijgesteld voor de 50 vragen betreffende het rijbewijs.

- B. **een proef bestaande uit 8 case study's** (maximum 80 minuten)
Een case study bestaat uit een story om de context te schetsen, gevolgd door 5 meerkeuzevragen die betrekking hebben op deze story. In totaal zult u dus 40 meerkeuzevragen dienen te beantwoorden. De vragen worden op een duidelijke wijze gesteld en verschijnen op het scherm van de computer. Er worden 2 of 3 mogelijkheden gegeven, waaruit u het juiste antwoord dient te kiezen.
Binnen één case study kunt u de vragen beantwoorden in de volgorde die u wenst. Wanneer u naar de volgende case study gaat, is het niet meer mogelijk antwoorden van de vorige case study te wijzigen.
Om te slagen moet u minimum 32 punten op 40 behalen.
- C. **een mondelinge proef** (maximum 60 minuten)
U krijgt 10 vragen die door de computer werden geselecteerd. De examiner geeft hierbij aan hoeveel antwoorden per vraag worden verwacht.
U krijgt de mogelijkheid om de vragen eerst schriftelijk voor te bereiden. De duur van deze schriftelijke voorbereiding is inbegrepen in de maximale duur van het examen.
De examiner heeft als taak na te gaan of u de nodige kennis bezit. Hij zal u hierbij aangeven wat er van u wordt verwacht wanneer hij merkt dat u de vraag niet heeft begrepen.
Om te slagen moet u minimum 80 punten op 100 behalen (elke vraag wordt op 10 punten beoordeeld).

Indien u uitgesteld bent voor een proef van het theorie-examen van categorie C of C1 mag u zich dezelfde dag niet opnieuw aanmelden voor diezelfde proef. Wanneer u slaagt voor één van de 3 proeven, bent u gedurende 3 jaar vrijgesteld voor die proef.

Vergeet niet uw identiteitsdocument mee te brengen!

Het theorie-examen van categorie C of C1 kan worden afgelegd in een examencentrum naar uw keuze.

Wanneer u voor alle proeven van het theorie-examen geslaagd bent, krijgt u van het examencentrum een attest van slagen voor het theorie-examen en een aanvraag om een voorlopig rijbewijs.

- **Speciale zittingen voor het theorie-examen**

De kandidaten waarvan het mentale en/of intellectuele vermogen en/of de graad van alfabetisme ontoereikend is, kunnen op hun verzoek, het examen afleggen in een speciale zitting. De betrokkene levert het bewijs dat hij zich in één van deze gevallen bevindt d.m.v. een getuigschrift of attest van een psychisch-medisch-sociaal centrum, een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, een instituut voor buitengewoon onderwijs, een centrum voor observatie of begeleiding of een centrum voor beroepsoriëntering.

Kandidaten die ten minste vijfmaal niet slaagden voor het theorie-examen kunnen eveneens op hun verzoek dit examen in een speciale zitting afleggen.

Doven en/of spraakgestoorden kunnen het theorie-examen afleggen met een tolk in gebarentaal.

Kandidaten die géén van de drie landstalen (Nederlands, Frans of Duits) machtig zijn, kunnen eveneens het theorie-examen afleggen met een beëdigd tolk die wordt aangeduid door het examencentrum en wordt vergoed door de kandidaat.

Speciale zittingen voor het theorie-examen kunnen **enkel op afspraak** worden afgelegd. Voor het afleggen van het theorie-examen in een speciale sessie, wordt per proef een aanvullende retributie gevraagd. Voor meer inlichtingen dient u rechtstreeks contact op te nemen met het examencentrum.

- **Afspraak voor het theorie-examen**

U dient **tijdig** een afspraak vast te leggen voor één of meerdere proeven van het theorie-examen van categorie C of C1. De afspraak moet bevestigd worden door middel van betaling van de retributies ten laatste de tiende dag voorafgaand aan de datum van de proef waarvoor ze verschuldigd zijn. Bij ontstentenis wordt de afspraak door het examen centrum geannuleerd.

De retributies worden terugbetaald indien u het examen centrum minstens acht werkdagen, zaterdag niet inbegrepen, voorafgaand aan de datum van de proef, heeft verwittigd van uw afwezigheid.

- **Geneeskundig onderzoek**

De kandidaat voor een rijbewijs geldig voor een categorie C of C1 moet een onderzoek ondergaan dat vaststelt of hij voldoet aan de voorgeschreven normen. Het onderzoek wordt afgelegd voor een geneesheer van een medisch centrum van de Sociaal-Medische Rijksdienst of bij een erkende Arbeidsgeneeskundige Dienst.

2. DE PRAKTISCHE RIJOPLEIDING

Nadat u geslaagd bent voor het theorie-examen, kan u kiezen uit volgende rijopleidingen...

Scholing via een erkende rijschool

De meest doeltreffende methode bestaat erin het praktijkonderricht te volgen in een erkende rijschool. Deze lessen worden inderdaad gegeven door gebrevetteerde beroepsinstructeurs, die bekwaam zijn u de gepaste opleiding en raad te geven.

Als voorbereiding op het praktijkexamen geeft de erkende rijschool een **minimum van 8 uur** praktijkonderricht.

Scholing onder dekking van een voorlopig rijbewijs model 3

Deze scholingsmethode kan enkel worden gevolgd door kandidaten die niet vervallen zijn van het recht tot sturen of die hersteld zijn in het recht tot sturen.

Met het behoorlijk ingevuld formulier "Aanvraag om een voorlopig rijbewijs" en tegen voorlegging van:

- uw huidig rijbewijs geldig verklaard voor ten minste de categorie B

EN

- een geldig geneeskundig attest

dient u bij het gemeentebestuur een voorlopig rijbewijs af te halen. Een bedrag van 9,00 € zal u aangerekend worden (contanten, overschrijving, bancontact,...) door uw gemeentebestuur. Het voorlopig rijbewijs mag in geen geval geplastificeerd worden, aangezien bepaalde vakken van het document nog moeten kunnen worden ingevuld.

Opgepast! De aanvraag om een voorlopig rijbewijs laat niet toe te rijden. U moet houder en drager zijn van een voorlopig rijbewijs.

Het voorlopig rijbewijs is 12 maanden geldig en kan in geen geval worden verlengd. U kan slechts een nieuw voorlopig rijbewijs voor dezelfde categorie van voertuigen bekomen na een verloop van 3 jaar, te tellen vanaf de dag van het vervallen van de geldigheid van het vorige voorlopig rijbewijs.

U dient steeds vergezeld te zijn van een begeleider die vermeld staat op uw voorlopig rijbewijs. Er mogen twee begeleiders worden voorzien.

U mag, uitgezonderd de begeleiders, slechts één enkele passagier vervoeren, m.a.w. maximum 2 personen, ofwel 1 begeleider + 1 passagier, ofwel 2 begeleiders.

Het eerste praktijkexamen kan ten vroegste plaatshebben één maand na de datum van afgifte van het voorlopig rijbewijs. **Zorg ervoor dat de geldigheidsduur van het voorlopig rijbewijs niet wordt overschreden!**

Na tweemaal niet slagen voor de proef van de manoeuvres op privaat terrein of voor de proef op de openbare weg van het praktijkexamen, moet u minimum 4 uur praktijkonderricht volgen in een erkende rijschool (het aantal herkansingen voor de praktische proef basiskwalificatie is onbeperkt). Het voertuig van de erkende rijschool is verplicht vanaf het derde examen. U kan verder scholing volgen onder dekking van uw geldig voorlopig rijbewijs.

Bij beide scholingsmethodes kan het praktijkexamen worden afgelegd in een examencentrum naar uw keuze.

OPGELET!

- U kan slechts praktijkexamens afleggen tijdens de geldigheidsduur van het theorie-examen (3 jaar vanaf de datum waarop u voor de eerste proef van het theorie-examen bent geslaagd).
- U mag niet rijden in het buitenland onder dekking van een voorlopig rijbewijs.
- Hou er rekening mee dat de geldigheid van uw voorlopig rijbewijs beperkt is (12 maanden). Het kan in geen geval worden verlengd.
- U kan slechts een nieuw voorlopig rijbewijs voor dezelfde categorie van voertuigen bekomen na een verloop van 3 jaar (uitzondering: de opheffing van de vermelding “automatisch” of “code 78”).
- Maak tijdig een afspraak voor het praktijkexamen (bij voorkeur 6 weken op voorhand).

- **De begeleider**

Uw begeleider moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- moet minimum 27 jaar oud zijn;
- moet ingeschreven zijn in België en houder en drager zijn van een identiteitsdocument, afgeleverd in België;
- moet sedert ten minste 6 jaar houder en drager zijn van een Belgisch of Europees rijbewijs dat ten minste geldig is voor de categorie C of C1 naargelang het geval, en tevens geldig is voor het besturen van het voertuig aan boord waarvan hij de kandidaat vergezelt; de bestuurder die enkel een speciaal aan zijn handicap aangepast voertuig mag besturen, mag niet als begeleider bij de scholing optreden;
- moet beschikken over een bewijs van vakbekwaamheid of hiervan vrijgesteld zijn (rijbewijzen geldig verklaard voor één van de categorieën van groep C en afgeleverd vóór 10/09/2009);
- mag niet vervallen zijn of geweest zijn van het recht tot sturen binnen de 3 jaar vóór de afgifte van het voorlopig rijbewijs en moet voldaan hebben aan de onderzoeken die hem eventueel door de rechter zijn opgelegd;
- mag behalve voor dezelfde kandidaat, niet op een ander voorlopig rijbewijs als begeleider vermeld geweest zijn binnen het jaar vóór de afgifte van het voorlopig rijbewijs. Dit verbod geldt echter niet:
 - ten aanzien van zijn eigen kinderen of pleegkinderen of die van zijn echtgenoot;
 - wanneer de begeleider en de kandidaat ingeschreven zijn bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid als personeelsleden van dezelfde onderneming die haar bestuurders zelf opleidt;
 - wanneer de begeleider en de kandidaat een medewerking verlenen aan brandweerdienst.

Wij kunnen het belang van de keuze van begeleider niet genoeg benadrukken. Deze persoon, die van u een goede en veilige bestuurder zal maken, dient naast een uitstekende kennis van het verkeersreglement, ook over een ruime rijervaring te beschikken. Een goede meester vormt een goede leerling, een ernstige opleiding geeft u maximale waarborgen voor een succesvol resultaat.

U mag veranderen van begeleider tijdens de stageperiode voor zover de wijziging vermeld wordt op het voorlopig rijbewijs door uw gemeentebestuur.

- **De stageperiode**

Tijdens de stageperiode dient de kandidaat:

- houder en drager te zijn van een geldig identiteitsdocument, afgeleverd in België;
- houder en drager te zijn van een geldig voorlopig rijbewijs.

Op vrijdag, zaterdag en zondag, op de vooravond van wettelijke feestdagen en op wettelijke feestdagen zelf, is het u niet toegestaan het voertuig te besturen van 22uur tot 6 uur 's anderendaags. Dit verbod is niet van toepassing op de kandidaat die de leeftijd van 24 jaar bereikt heeft.

Het voertuig dient uitgerust te zijn met:

- het reglementaire L-teken, achteraan op het voertuig aangebracht;
- rechter buitenspiegels (één voor de begeleider en één voor de kandidaat).

• Leeftijd

De minimumleeftijden voor het bekomen van een voorlopig rijbewijs en een definitief rijbewijs van categorie C of C1, met vakbekwaamheid::

- o voorlopig rijbewijs model van categorie C of C1: 18 jaar
- o definitief rijbewijs met vakbekwaamheid C of C1: 18 jaar

• Afspraak

Voor het afleggen van het praktijkexamen dient u voorafgaandelijk een **afsprak** te maken. U kan hieromtrent inlichtingen inwinnen bij het examencentrum. Het examencentrum mag de voorafbetaling van de retributie vragen vooraleer de afspraak vast te leggen.

In uw eigen belang wordt u verzocht **TIJDIG** en bij voorkeur **6 weken op voorhand** een afspraak te maken voor elke proef van het praktijkexamen. Hou er rekening mee dat afspraken voor eventuele herkansingen mogelijk moeten blijven binnen de geldigheid van uw voorlopig rijbewijs.

De afspraak moet bevestigd worden door middel van betaling van de retributies ten laatste de tiende dag voorafgaand aan de datum van de proef waarvoor ze verschuldigd zijn. Bij ontstentenis wordt de afspraak vastgelegd door het examencentrum geannuleerd.

De retributies worden terugbetaald indien u het examencentrum ten minste acht werkdagen, zaterdag niet inbegrepen, voorafgaand aan de datum van de proef heeft verwittigd van uw afwezigheid.

Indien op de afgesproken dag de weersomstandigheden slecht zijn (mist of sneeuwval die de zichtbaarheid tot minder dan 100 m verminderen) of de wegen niet berijdbaar zijn (sneeuw, ijzel), neem dan, vooraleer u thuis vertrekt, contact op met het examencentrum. Zo verneemt u of de praktijkexamens al dan niet volledig doorgaan en kunnen de nodige maatregelen worden getroffen.

Wanneer uw voertuig technisch en/of administratief niet in orde is, zal u voor een volgende afspraak een nieuwe retributie worden aangerekend.

Voor te leggen documenten op het ogenblik van het praktijkexamen!

Opgepast! Fotokopieën worden **niet** aanvaard.

- o **Indien u de scholing onder dekking van een voorlopig rijbewijs model 3 volgt:**
 - uw geldig identiteitsdocument;
 - uw geldig voorlopig rijbewijs (uitgereikt sedert meer dan 1 maand);
 - het geldig identiteitsdocument van de begeleider, afgeleverd in België;
 - het geldige rijbewijs met code 95 van de begeleider (tenzij de begeleider hiervan is vrijgesteld);
 - het inschrijvingsbewijs van het voertuig waarmee u zich aanmeldt;
 - het groene, nog geldige keuringsbewijs van de autokeuring en de technische fiche of het identificatierapport;

- het verzekeringsbewijs “*Burgerlijke Aansprakelijkheid*” van het voertuig (groene kaart – Internationaal verzekeringsbewijs);
- het Belgisch of Europees rijbewijs waarvan u houder bent, ten minste geldig voor de categorie B of voor een gelijkwaardige categorie;
- CMR of VRACHTBRIEF of WEEGBON. Indien, conform aan de reglementering voor het goederenvervoer, een CMR of een VRACHTBRIEF niet verplicht is, moet een WEEGBON, ten vroegste afgeleverd de dag voor het praktijkexamen, voorgelegd worden. De weegbon moet volgende gegevens bevatten: identificatie van de weegschaal, datum van de weging, het inschrijvingsnummer van het voertuig, het gewicht in beladen toestand.

Voor het praktijkexamen moeten de begeleider en de kandidaat een ATTEST invullen m.b.t. de aard van de lading en het reëel gewicht van het voertuig, lading inbegrepen; De begeleider moet aanwezig zijn en zal tijdens de proef op de openbare weg in het voertuig plaatsnemen. Voor zover het voertuig over voldoende plaatsen beschikt.

- **Indien u beroep heeft gedaan op een erkende rijkschool:**
 - uw geldig identiteitsdocument;
 - het Belgisch of Europees rijbewijs waarvan u houder bent, ten minste geldig voor de categorie B of voor een gelijkwaardige categorie;
 - het getuigschrift van praktijkonderricht afgegeven door een erkende rijkschool;
 - het formulier “*Aanvraag om een rijbewijs*” en het attest van slagen voor het theoretisch examen;
 - een geldig geneeskundig attest of uw geldig rijbewijs waarvoor reeds een geneeskundig attest werd voorgelegd.

U moet voor het theorie-examen geslaagd zijn sinds minder dan 3 jaar om toegelaten te worden tot het praktijkexamen.

U kan slechts een nieuw voorlopig rijbewijs voor dezelfde categorie van voertuigen bekomen na een verloop van 3 jaar.

Nochtans kan de kandidaat, die reeds houder is van een rijbewijs met de vermelding “automatisch” of “code 78”, d.w.z. beperkt tot het besturen van motorvoertuigen met automatische schakeling, onmiddellijk een tweede voorlopig rijbewijs bekomen, geldig voor dezelfde categorie van voertuigen met een koppelingspedaal.

- **Retributies**

Raadpleeg hiervoor onze website www.goca.be.

- **Het examenvoertuig**

A. Voertuigen voor de eerste maal ingeschreven vóór 05/09/2005

De kandidaat voor het rijbewijs geldig voor de subcategorie C1 legt het praktijkexamen af met een voertuig waarvan de MTM* minstens 5.500 kg en maximum 7.500 kg bedraagt en met een lengte van ten minste 5,5 m. Het voertuig moet een snelheid van ten minste 80 km/u bereiken op de horizontale weg.

De kandidaat voor het rijbewijs geldig voor de categorie C legt het praktijkexamen af met een voertuig waarvan de MTM ten minste 12.000 kg bedraagt en met een lengte van ten

minste 9 m. Het voertuig moet een snelheid van ten minste 80 km/u bereiken op de horizontale weg.

Het examenvoertuig categorie C en C1 moet beschikken over een gesloten laadruimte met afmetingen in de hoogte en in de breedte, die respectievelijk minstens gelijk of groter zijn dan de hoogte en de breedte van de bestuurderscabine (achteruitkijkspiegels inbegrepen) en dit over de volledige lengte van het laadvlak. De werkelijke breedte van het voertuig mag 2,55 m (2,60 m voor koelwagens) niet overschrijden. Het voertuig moet een lading hebben waarvan het gewicht ten minste gelijk is aan de helft van het nuttig laadvermogen**.

B. Voertuigen voor de eerste maal ingeschreven na 04/09/2005

De kandidaat voor het rijbewijs geldig voor de subcategorie C1 legt het praktijkexamen af met een voertuig behorend tot de subcategorie C1, waarvan de MTM ten minste 5 500 kg bedraagt, met een lengte van ten minste 5,50 m en dat op een horizontale weg een snelheid van ten minste 80 km/u bereikt. De laadruimte moet bestaan uit een gesloten opbouw die ten minste even breed en hoog is als de bestuurderscabine en dit over de volledige lengte van het laadvlak. Het voertuig moet uitgerust zijn met ABS en een tachograaf.

De kandidaat voor het rijbewijs geldig voor de categorie C legt het praktijkexamen af met een voertuig behorend tot de categorie C, waarvan de MTM ten minste 12 000 kg bedraagt, met een lengte van ten minste 9 m en een breedte van ten minste 2,40 m en dat op een horizontale weg een snelheid van ten minste 80 km/u bereikt. Het voertuig moet uitgerust zijn met ABS, met een versnellingsbak met ten minste acht voorwaartse versnellingen en met een tachograaf. De laadruimte moet bestaan uit een gesloten opbouw die ten minste even breed en hoog is als de bestuurderscabine en dit over de volledige lengte van het laadvlak. De feitelijke totale massa van het voertuig moet minimaal 10.000 kg bedragen.

Het examenvoertuig categorie C en C1 moet een lading hebben met een gewicht dat ten minste gelijk is aan de helft van het nuttig laadvermogen van het voertuig.

C. Algemene voorwaarden

De lading mag niet bestaan uit ADR-producten noch uit levende dieren of uit producten die misselijkheid veroorzaken. De lading moet degelijk vastgemaakt zijn.

Het examenvoertuig categorie C en C1 moet uitgerust zijn met een tachograaf in goede staat van werking, zelfs al is het voertuig niet onderworpen aan deze verplichting. Het installatieplaatje van de tachograaf moet een goedkeuringsdatum dragen van een erkende firma van minder dan zes jaar oud.

Opgepast: op het keuringsbewijs hoeft niet noodzakelijk te staan dat de tachograaf gekeurd werd.

U moet kunnen aantonen waar het installatieplaatje zich op het voertuig bevindt en indien het voertuig uitgerust is met een analoge tachograaf dient u een lege schijf mee te hebben op het examen.

Het examenvoertuig categorie C en C1 moet uitgerust zijn met een L-kenteken en met rechter buitenspiegels (één voor de kandidaat en één voor de begeleider). Een voertuig uitgerust met een slaapcabine met daarin een zitplaats voor de examinerator moet in het gedeelte van de slaapcabine voorzien zijn van zijruiten.

Het examen mag niet afgenomen worden met een voertuig met handelaarsplaat, proefrittenplaat of transitplaat van korte duur, noch met een voertuig ingeschreven als oldtimer of met een ADR-voertuig. De tijdelijke kentekenplaten van lange duur, ook wel internationale kentekenplaten genoemd, zijn wél toegelaten (o.a. kentekenplaten voor Shape en NAVO). Buitenlandse nummerplaten zijn in sommige gevallen wel toegelaten. Indien u praktijkexamen wenst af te leggen met dergelijk voertuig, gelieve dan het examen centrum hiervan op de hoogte te brengen bij het maken van de afspraak voor het praktijkexamen.

Parkeerhulpsystemen, camera's en prisma's bedoeld om de kandidaat te helpen bij de manoeuvres zijn toegelaten, op voorwaarde dat deze hulpsystemen wezenlijk deel uitmaken van het voertuig.

* MTM = maximaal toegelaten massa

** Berekening van de helft van het nuttig laadvermogen:
(MTM van het voertuig – tarra van het voertuig) / 2

Deze gegevens vindt u terug op de technische fiche of het identificatierapport van het voertuig.

OPGELET! Om toegelaten te worden tot het praktijkexamen moet het voertuig technisch en administratief in orde zijn. Het examenvoertuig moet de uitvoering van de manoeuvres toelaten volgens de afmetingen vermeld in het schema.

• Verloop van het praktijkexamen

Tijdens het praktijkexamen zal worden nagegaan of u werkelijk uw voertuig beheerst en of u het verkeersreglement in de praktijk toepast.

Tijdens de beoordeling van het examen zal de examinerator in het bijzonder aandacht schenken aan een respectvolle houding tegenover het materieel en in overeenstemming met een goede uitoefening van het beroep.

Draagbare telefoons dienen te worden uitgeschakeld tijdens de volledige duur van het praktijkexamen.

Het gecombineerde praktijkexamen bestaat uit 3 proeven.

1. Proef op privé-terrein (minimum 15 minuten)

U voert op privé-terrein 4 basismanoeuvres uit:

- **voorafgaande controles**
 - voorzorgen alvorens in en uit het voertuig te stappen
 - noodzakelijke controles
 - bijkomende controles
 - instellingen
- **in rechte lijn achteruit rijden en achteruitrijden tot tegen een laadkaai**
- **achteruit in een garage rijden**

De buitenachteruitkijkspiegels moeten in hun normale gebruiksstand behouden blijven en mogen niet worden dichtgeklapt.

Om toegelaten te worden tot de proef op de openbare weg, moet u geslaagd zijn voor de proef aangaande de manoeuvres. Het slagen voor deze proef blijft 3 jaar geldig. Kandidaten die om het behalen van het rijbewijs categorie C of C1, geslaagd zijn voor de manoeuvres op het privaat terrein vóór 10/09/2009, zijn hiervan vrijgesteld gedurende 1 jaar.

2. Proef basiskwalificatie (30 minuten)

-Om toegelaten tot de proef basiskwalificatie moet U veiligheidshandschoenen dragen en wordt U aangeraden veiligheidsschoenen te dragen.

-Het examenvoertuig moet voor deze proef ook voorzien zijn van een vlakke oppervlakte over de ganse breedte van de laadruimte met een lengte van minimum 2m50. De vloer moet uitgerust zijn met minstens 4 haken om te vergrendelen. Deze haken moeten een spanningsweerstand hebben van minstens 500 daN.

De doelstelling van de praktische proef bestaat erin na te gaan of de kandidaat :

- in staat is een lading vast te maken met inachtneming van de voorschriften inzake veiligheid en goed gebruik van het voertuig
- In staat is een lading te laden erop lettend lichamelijke risico's te voorkomen.
- In staat is criminaliteit te voorkomen
- In staat is noodsituaties te beoordelen
- de basisprincipes kent om het schadeformulier in te vullen

De praktische proef wordt afgelegd onder de vorm van een scenario (bepaald door lottrekking) in hetwelk u een beginsituatie voorgelegd wordt en waarin men u vraagt bepaalde richtlijnen uit te voeren.

Elk scenario zal beginnen met de richtlijnen aangaande het laden en het vergrendelen van de lading. De kandidaat moet op een veilig wijze in zijn voertuig kunnen stappen met een pallet.

De lading (2 of 4 vaten) moet gestuwd worden en vergrendeld op de vloer van de vrachtwagen.

De laaddeuren zijn open of het dekzeil wordt opengehouden. Het aantal benodigde vaten voor het scenario (bepaald door lottrekking) wordt in de vrachtwagen (of aanhangwagen) geplaatst door de kandidaat, indien nodig geholpen door zijn instructeur, opleider of begeleider alvorens het examen te starten.

Voor de berekening van de kracht van vergrendeling, gaat men uit van een hoek van 60° met een wrijvingscoëfficiënt van 0,3 μ D. De vergrendeling moet gebeuren volgens de normen van de Europese gids.

Het benodigde materiaal voor het uitvoeren van deze scenario's is voorzien in de examencentra.

Om U goed voor te bereiden op deze examens kan U de lijst met referentiewerken terugvinden op www.mobilit.fgov.be

3. Proef op de openbare weg (minimum 90 minuten)

Om toegelaten te worden tot de proef op de openbare weg, dient het examenvoertuig technisch in orde te zijn. De omloop wordt door lottrekking bepaald.

De examiner heeft tot taak na te gaan of u het minimumniveau in rijvaardigheid bereikt en voldoende veiligheidswaarborgen biedt, die nodig zijn om in het verkeer te rijden en verdere rijervaring op te doen.

Vooraleer te vertrekken voor het examen op de openbare weg, zal u de schijf invullen, in de tachograaf plaatsen en deze correct instellen. Op het einde van het examen op de openbare weg zal u de schijf uit de tachograaf nemen en verder invullen bij een analoge tachograaf (gebruik van de

bestuurderskaart bij een digitale tachograaf). Ook zal de examinator enkele vragen stellen over het gebruik van de tachograaf.

De examinator zal de algemene richtlijnen betreffende de te volgen route geven en zal u vragen de duidelijk herkenbare indicaties (verkeersborden) op te volgen. U dient dus zelf te oordelen of een richtingwijziging naar links of naar rechts vereist wordt. Het spreekt voor zich dat de examinator u niet op een verkeerd spoor mag brengen door u een richting aan te wijzen waardoor u zich zou begeven in een weg met verkeersbord « verboden richting » of « verboden toegang ». Wanneer de omloop langs een rotonde gaat met vele belangrijke uitgangen, zal de examinator de in te slagen rijrichting herhalen alvorens de rotonde op te rijden.

Uw instructeur of uw begeleider mag in geen geval aanduidingen of richtlijnen geven. Indien hij tijdens de proef tussenkomt, zal de examinator het examen stopzetten. Tevens mag hij, op straffe van stopzetting van het examen, de aanduidingen van de examinator niet herhalen of er commentaar bij geven.

In de loop van de proef zal U ook een inhaalmanoeuvre moeten uitvoeren. Dit op een moment dat U zelf oordeelt dit in alle veiligheid te kunnen doen.

De examinator zal U op een gegeven ogenblik tijdens de proef vragen vooruit te parkeren alsof U uw reglementaire rusttijd zou nemen en daarna opnieuw te vertrekken in het verkeer.

Tijdens de proef mag u, om uw zichtbaarheid (voor u, achter u of opzij) te verbeteren, steeds op reglementaire wijze stoppen en bijvoorbeeld de ruiten proper maken of de achteruitkijkspiegels beter richten.

Teneinde u vertrouwd te maken met het examengebeuren, zal de examinator geen rekening houden met de lichte fouten die u zou kunnen maken tijdens het begin van het examen.

Indien u niet voldoende deelneemt aan het verkeer, kan de examinator uw examen niet beoordelen.

Belangrijke punten:

- Bedient u uw voertuig en uw tachograaf correct?
- Rijdt u defensief ?
- Gebruik van de lichten, enz...
- Neemt u op de weg de juiste plaats in met uw voertuig? Zo dicht mogelijk bij de rechterraand van de rijbaan, doorlopende strepen, voorsorteringsspijlen, enz...
- Neemt u de bochten zoals het hoort? Met aangepaste snelheid? Neemt u de bochten niet te breed? Is uw techniek goed?
- Houdt u rekening met de lengte van uw voertuig?
- Inhalen en kruisen van andere voertuigen: doet u dit correct? Neemt u afstand? Maakt u uw voornemens tijdig kenbaar? Neemt u tijdig uw plaats terug naar rechts in? enz...
- Richtingsverandering: denkt u eraan alle nodige voorzorgen te nemen, uit te wijken zoals vereist zonder de andere weggebruikers te hinderen, het kruispunt vrij te maken wanneer dat vereist is?
- Past u de voorrangsregels toe? Voorrang verlenen zoals vereist, maar niet onnodig, gedrag tegenover trams, enz...
- Gehoorzaamt u nauwkeurig aan de verkeerslichten en aan de bevelen van bevoegde personen? Rood licht, oranje licht, groene pijl, oranje knipperlicht, enz...
- Hoe past u uw snelheid aan? Heeft u inzicht in het verkeer? Aanpassen van de snelheid aan de verkeersomstandigheden, naleven van de snelheidsbeperkingen, naderen van een hindernis, enz...
- Hoe gedraagt u zich tegenover de andere weggebruikers? Voorzichtigheid tegenover voetgangers en kinderen, gedrag tegenover de prioritaire voertuigen, enz...
- Rationeel, economisch, milieuvriendelijk rijden.

- **Gedetailleerde beschrijving van het manoeuvre “Voorafgaande controles”**

A. Situatie

Het gaat hier om een goede gewoonte die elke bestuurder moet aannemen: kennis maken met het voertuig en voorafgaande controles uitvoeren alvorens te starten.

Men zal beginnen met u te vragen uw voertuig op het privé terrein op te stellen (zoals op de openbare weg).

Vervolgens zal men u in een situatie plaatsen door te melden dat het om het einde van de werkdag gaat en dat u het voertuig moet verlaten zoals op de openbare weg en U moet U op de stoep begeven. Daar zal de examiner beoordelen hoe u uw voertuig verlaat en of u de nodige voorzorgen neemt.

Daarna stelt men u in een tegenovergestelde situatie: het begin van de werkdag. Men vraagt u met het voertuig te vertrekken en de nodige controles uit te voeren. U moet de uit te voeren controles kennen alvorens met een voertuig te vertrekken. U voert de controles in een willekeurige volgorde uit. De examiner gaat eerst en vooral na of u geen controle vergeet en kijkt daarna of deze correct worden uitgevoerd. Vervolgens begeleidt de examiner u door punt per punt de bijkomende controles te vragen.

Eenmaal alle externe controles uitgevoerd, zal de examiner u vragen om opnieuw in het voertuig te stappen, de examiner zal beoordelen hoe u dit doet en nagaan of u de nodige voorzorgsmaatregelen neemt. Vervolgens vraagt de examiner u om uit te leggen hoe u nagaat of U een correcte zithouding aanneemt en hoe U de noodzakelijke instellingen correct uitvoert.

U beschikt over maximum 15 minuten voor het uitvoeren van dit manoeuvre.

B. Gevraagde punten

1 Voorzorgen alvorens in en uit het voertuig te stappen

De examiner vraagt u om het voertuig stop te zetten zoals op de openbare weg en om het voertuig te verlaten door de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen.

Men verwacht van u bij het uitstappen :

- dat u de handrem opzet alvorens het voertuig te verlaten
- dat u de versnellingsbak in neutrale stand plaatst (indien er een luchtlek is en de versnellingsbak stond niet in neutraal, kan men om te starten de versnellingen inderdaad niet meer schakelen zonder abnormaal kracht uit te oefenen op de versnellingsbak)
- dat u de motor stillet
- dat u in de achteruitkijkspiegel kijkt alvorens het voertuig te verlaten
- dat u het voertuig correct verlaat met het aangezicht naar de vrachtwagen door gebruik te maken van de handgrepen
- dat u de deur sluit ook het portier van de passagier

Daarna vraagt de examiner u om opnieuw plaats te nemen in het voertuig.

Men verwacht van u bij het instappen :

- dat u correct in het voertuig stapt, met het aangezicht naar het voertuig gericht en door gebruik te maken van de handgrepen
- dat u de deur sluit

2 Noodzakelijke controles

U moet de controles uit onderstaande lijst van buiten kennen en deze kunnen uitvoeren. Deze elementen worden verondersteld gekend te zijn door de kandidaat. Deze lijst staat ter uwer beschikking op de website www.goca.be. Enerzijds zal de examinerator nagaan of alle controles worden uitgevoerd en anderzijds of deze correct worden uitgevoerd.

Men verwacht van u dat u bij elk punt vermeldt wat u nakijkt:

- vloeistoffen
- banden
- algemene staat: vensters, voorruit en ruitenwissers, koets- of plaatwerk of zeil
- brandblussers
- Manier van laden
- Vastmaken van de lading
- Laaddeuren
- Eventueel laadmechanisme

In het voertuig stappen

- lichten (starten van de motor)

Vloeistoffen

U moet aangeven waar U het niveaupeil controleert van :

- van de koelvloeistof
- van de motorolie
- van het product van de ruitenwissers

Men verwacht dat u de motorkap opent en dat u per vloeistof de goede plaats aanduidt. Het product van de ruitenwissers bevindt zich niet altijd onder de motorkap, bovendien is er niet altijd een niveaumeter aanwezig. U moet enkel in staat zijn om aan te tonen waar het reservoir zich bevindt, zodat u indien nodig weet waar u moet bijvullen. Indien het voertuig uitgerust is met elektrische meters, verwacht men dat u elk gevraagd element kan aanduiden. In dit geval zal het openen van de motorkap niet vereist worden. Er zal geen bijkomende vraag gesteld worden.

Staat van de banden

U gaat de staat van de achterwielen van het voertuig na.

Men verwacht dat u de slijtage van de hoofdgroeven van de banden nagaat. Hier moet u aantonen dat u de groeven bekijkt en dat u nagaat of ze nog voldoende diep zijn.

Men verwacht dat u nagaat of u geen lekke band heeft. Dit is een visuele controle, behalve bij de dubbele banden: daar moet met de voet een stamp of met een hamer een slag gegeven worden op de band. (op het loopvlak van de band en zeker niet op de zijkant). Deze controle dient op de twee banden uitgevoerd te worden. Sommige voertuigen zijn uitgerust met een elektronisch verklikkerlichtje dat aangeeft wanneer de bandenspanning onvoldoende is. Dit verklikkerlichtje kunnen aantonen, wordt gelijkgesteld met deze controle.

Algemene staat

- 1 De vensters – ook de voorruit
 - u controleert de ruiten
 - men verwacht dat u visueel nagaat of de ruiten geen barst of ster vertonen
 - men verwacht eveneens dat u de netheid van de ruiten nagaat
- 2 De ruitenwissers

- u controleert de fysieke aanwezigheid en hun staat
 - men verwacht dat u de ruitenwissers opheft en de staat van de wisbladen nakijkt
- 3 Koets- en plaatwerk
- u stapt rond het voertuig en kijkt het koetswerk na
 - men verwacht dat u nagaat of er geen deel van het koetswerk of zeil beschadigd is
- 4 Manier van laden
- u opent de laaddeur of heft het zeil (niet volledig) op en gaat de manier van laden na
 - u stapt in het voertuig en geeft aan of de lading goed verdeeld is. Het instappen zal verplicht zijn, zelfs indien de lading bestaat uit beton of eender welke niet meeneembare lading.
- 5 Vastmaken van de lading:
- u gaat het vastmaken van de lading
 - men verwacht dat u aangeeft of de lading goed vastgemaakt is, bvb. met riemen
- 6 Laaddeuren:
- u gaat de laaddeuren na
 - men verwacht dat u de laaddeuren of het zeil correct sluit
 - de deuren moeten goed gesloten worden met het veiligheidsmechanisme, de riemen moeten door elke ring getrokken worden en het TIR touw moet goed vastgemaakt zijn.
- 7 Laadmechanisme:
- u kijkt het laadmechanisme na, indien aanwezig
 - men verwacht dat u aangeeft of het laadmechanisme goed afgesloten is.

De lichten

Deze controle moet plaatsvinden met de examinerator. U zet de lichten aan en vraagt aan de examinerator om de controle van de lichten na te gaan.

Men verwacht dat u spontaan de goede werking van de volgende lichten nagaat:

- stoplicht
- dimlichten
- grote lichten
- mistlicht

De hierboven vermelde controles mogen in een willekeurige volgorde worden uitgevoerd. Indien u andere controles uitvoert dan vermeld in de lijst, zal dit nooit als fout worden beschouwd.

3 Bijkomende controles

U zal alle bijkomende controles uitvoeren op duidelijke vraag van de examinerator. Hij herneemt punt per punt alle elementen van de lijst en vraagt u om de vermelde controles uit te voeren. De examinerator is niet verplicht om de volgorde van de lijst te volgen, maar kan deze aanpassen in functie van het voertuig en van de situatie.

Men verwacht dat u bij elk punt vermeldt wat u nakijkt:

- de richtingaanwijzers
- het geluidstoestel
- de ruitenwissers en de sproeikoppen
- controle en het gebruik van het dashboard:
 - de toerenteller
 - de snelheidsmeter
 - de luchtdrukmeter
 - de verlichte verklikkerlichtjes
 - de vier richtingaanwijzers
 - de ontwaseming
 - afsluiten van de cabine

- controle van de luchtdruk
- testen van de remmen

Uit het voertuig stappen

- staat van de reflectoren (van de nummerplaat)
- de wielmoeren
- de spatborden
- de luchtanks
- vergrendeling van de cabine
- de ophanging

De richtingaanwijzers

Deze controle moet met de examinator plaatsvinden. De examinator vraagt u om uw richtingaanwijzers aan te zetten en gaat voor- en achteraan hun goede werking na.

Het geluidstoestel

De examinator vraagt u om het geluidstoestel te doen werken.

Men verwacht dat u het geluidstoestel kan doen werken.

De ruitenwissers en de sproeikoppen

De examinator vraagt u om de ruitenwissers na te gaan. Men vraagt u de ruitenwissers en de sproeikoppen te gebruiken en na te gaan of de ruitenwissers niet beschadigd zijn en dat het product komende uit de sproeikoppen tot op de voorruit komt (verstopte sproeikoppen).

Controle en gebruik van het dashboard

De examinator vraagt u om met uw eigen woorden te vertellen wat er op het dashboard verschijnt.

Men verwacht dat u volgende elementen kan aanduiden:

- de toerenteller
- de snelheidsmeter
- de luchtdrukmeter
- de verlichte verklikkerlichtjes
- de vier richtingaanwijzers
- de ontwaseming
- het vergrendelen van de cabine.

De luchtdruk

De examinator vraagt u aan te duiden hoe u de luchtdruk nakijkt.

Men verwacht dat u de motor doet draaien (indien dit nog niet het geval is) en dat u nagaat of de tanks zich vullen of reeds gevuld zijn.

Test van de remmen

De examinator vraagt u om een remtest uit te voeren.

Men verwacht dat u aan een lage snelheid rijdt om vervolgens hard te remmen door op het rempedaal te drukken teneinde te kunnen nagaan of het voertuig reageert.

De examinator vraagt u om het voertuig te verlaten.

De reflectoren

De examiner vraagt u om de reflectoren na te kijken.

Men verwacht dat u rond uw voertuig stapt en dat u aanduidt waar de reflectoren (achteraan en zijdelings) zich bevinden en dat u telkens kijkt of zij niet beschadigd zijn. Indien het voertuig niet is uitgerust met reglementaire reflectoren, zal het examen op de openbare weg niet plaatsvinden omwille van technische redenen.

De wielmoeren

de examiner vraagt aan de kandidaat hoe hij nagaat of de wielmoeren van een wiel correct zijn aangespannen en hoe hij deze zou aanspannen na het vervangen van een wiel

Men verwacht dat u

- de wielmoeren van een wiel aanduidt, indien het wiel voorzien is van wioldoppen, zal aan de kandidaat gevraagd worden om er één te verwijderen voor zover er geen speciaal werktuig moet gebruikt worden.
- ons toont in welke volgorde hij de wielmoeren aanspant in de vorm van een kruis. De kandidaat moet uiteraard niet alle wielmoeren aanspannen.
- Er zal geen enkele vraag gesteld worden over het maximaal aantal kilometers dat er moet afgelegd worden alvorens de wielmoeren opnieuw aan te spannen.

De spatborden

de examiner vraagt aan de kandidaat om zijn spatborden na te gaan

Men verwacht dat u rond uw voertuig stapt en dat u visueel nagaat of de spatborden aanwezig zijn en niet beschadigd zijn. Indien het voertuig niet uitgerust is met de reglementaire spatborden, zal het examen op de openbare weg niet kunnen doorgaan omwille van technische redenen.

De luchttanks

De examiner vraagt u aan te duiden waar de luchttanks zich bevinden.

Men verwacht dat u

- kan aanduiden waar de luchtketels zich bevinden
- één van de luchtketels te ontlichten
- op de knop voor het ontlichten drukt tot er enkel lucht uit de ketels komt
- niet te dicht bij de ontlufter staat voor het geval dat de ontlufter sinds lang niet meer ontlicht werd en er zou water (vuil) uit de luchtketels kunnen komen
- In sommige gevallen bestaat er een systeem dat alle ontlufters met elkaar verbindt en waar men eenmaal hoeft aan te trekken om alle ontlufters samen te ontlichten.

De ophanging

De examiner vraagt u om de ophanging na te gaan.

Niet alle voertuigen zijn met hetzelfde ophangingssysteem uitgerust.

Er bestaat:

- de luchtvering:
men verwacht dat u nagaat of de veerbalgen niet beschadigd zijn en goed opgepompt zijn (rijstand)
- de bladvering:
men verwacht dat u nagaat of de bladen niet gebroken zijn

Deze controle bestaat uit een gewone visuele controle.

Men verwacht dat u in de richting van de kussens of van de veerbalgen kijkt, indien zij zichtbaar zijn.

4 Instellingen

De examinerator vraagt u om uit te leggen hoe u nagaat of uw zithouding correct is .

Men verwacht dat u nagaat of uw zitplaats zowel in de hoogte (indien nodig), in verhouding met de afstand tot de pedalen, als ter hoogte van de rugleuning instelt:

- Dat U uitlegt hoe u uw zitplaats zowel in de hoogte als in verhouding met de afstand tot de pedalen, als ter hoogte van de rugleuning instelt;
- Dat U uitlegt hoe u uw knieën moet plaatsen voor de stuurkolom – indien nodig, moeten de hoogte en de diepte van het stuur worden aangepast;
- Dat u uitlegt hoe het koppelingspedaal ideaal kunnen indrukken zonder uw been te strekken;
- Dat U uitlegt dat u het gaspedaal moet kunnen indrukken waarbij de hiel op de grond blijft;
- Dat U uitlegt dat uw armen lichtjes gebogen moeten zijn op 9u15, 9u15 is in feite de ideale houding voor een goede hantering van het stuur;
- Dat U uitlegt dat u uw stuur moet kunnen draaien zonder dat uw lichaam uit de rugleuning komt, om dit te kunnen doen moet u eventueel de helling van rugleuning of de stuurkolom aanpassen.

U mag op elk moment de nodige instellingen uitvoeren voor zover het voertuig niet in beweging is.

Afstellen van de achteruikspiegels

De examinerator vraagt u om uit te leggen hoe u uw achteruitkijkspiegels correct instelt.

De veiligheidsgordels instellen

Wanneer de examinerator u vraagt om u in de juiste zithouding te plaatsen, zal hij u eveneens vragen om de veiligheidsgordel aan te doen.

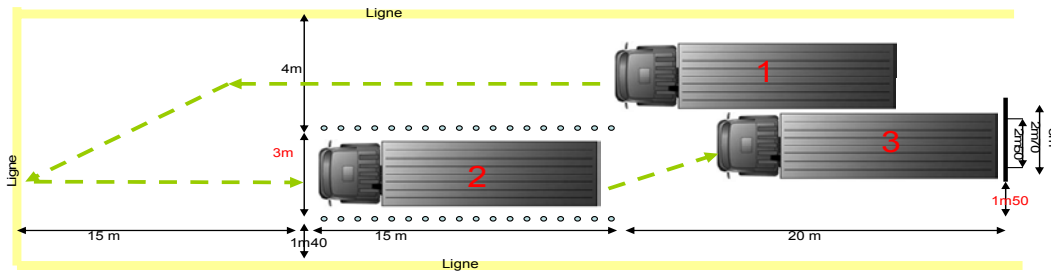
De examinerator zal nagaan of deze correct geplaatst is. Indien het gaat om een oude veiligheidsgordel zonder oprolmechanisme, zal de examinerator nagaan of de lengte goed ingesteld is.

De hoofdsteunen instellen

De examinerator vraagt u om uit te leggen hoe u uw hoofdsteun correct instelt.

- **Gedetailleerde beschrijving van de manoeuvres**
“In recht lijn achteruit rijden” en “Achteruitrijden tot tegen een laadkaai”

De maximale duur van het manoeuvre bedraagt 4 minuten.

- Breedte van de doorgang = 3m
- Hoogte van de bakens = 1m20
- Ruimte tussen de bakens = 1m.
- De breedte van de lijnen = 10 cm
- Breedte van de laadkaai = 3m
- Toegestane afwijking op de laadkaai = 2m70
(deze zone wordt bepaald door middel van kleurmarkeringen op de laadkaai)
- De ladingszone op de laadkaai = 2m50
(deze zone wordt bepaald door middel van kleurmarkeringen op de laadkaai).
- De beginopstelling van het voertuig = 1
- Deze bakens stellen een smalle doorgang voor van 15 m lang.

U ziet lijnen die getrokken werden op de grond en dewelke de plaats van de manoeuvres bepalen.
Opgelet! U mag niet op deze lijnen rijden.

U stelt uw voertuig op om achterwaarts door de doorgang te rijden.

U rijdt achteruit, op continue wijze, door de doorgang **2** zonder de bakens te raken.

U mag U éénmaal herpositioneren.

U mag door het open raam kijken op voorwaarde dat u het contact met de zitting van uw zetel behoudt.

U rijdt op het einde van de doorgang vervolgens achteruit en stelt het voertuig behoorlijk op en zo dicht mogelijk bij de laadkaai **3** (op minder dan 20 cm). U mag de laadkaai raken, maar niet verplaatsen over meer dan 15 cm.

U mag het voertuig verlaten om de afstand die u nog rest in te schatten. Hierbij mag u niet uit het voertuig springen of lopen, mag u de handrem niet vergeten optrekken en mag u niet met de rug naar het voertuig gekeerd uitstappen. U mag de bestuurdersdeur niet open laten. U mag door het open raam kijken, zolang u contact met uw zitplaats houdt.

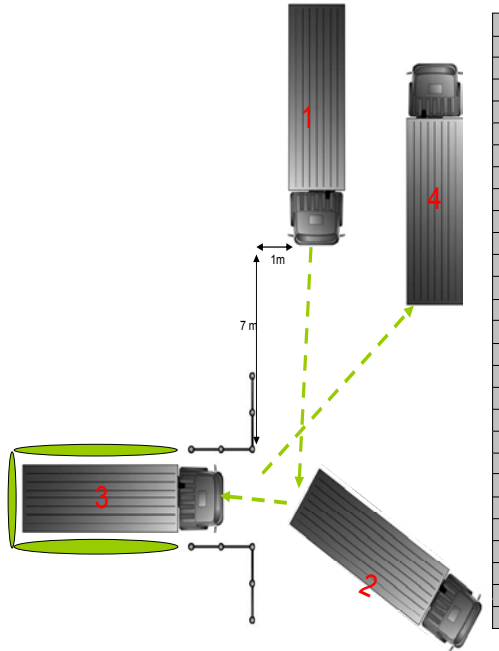
U mag daarentegen het portier niet openen wanneer het voertuig in beweging is.

Wanneer u veronderstelt dat het voertuig bij de laadkaai opgesteld staat, geeft u dit aan (claxon).

- **Gedetailleerde beschrijving van het manoeuvre**
“Achteruit in garage rijden”

De maximale duur van het manoeuvre bedraagt 4 minuten.

- Deze bakens stellen een garage voor. Het voertuig staat op maximum 1m en op 7m van de hoek van de linkerbak.
- De breedte van de straat (bepaald door een boordsteen) is gelijk aan:
 - 7m voor de voertuigen tot 7m
 - de lengte van het voertuig voor de voertuigen van meer dan 7m
- De breedte van de garage = de breedte van het voertuig, buiten achteruitkijkspiegels inbegrepen + 15% van de lengte van het voertuig, met een minimum van 70 cm
- De diepte van de garage = de lengte van het voertuig + 60 cm
- De beginopstelling van het voertuig = 1

U rijdt het voertuig voorwaarts en stelt het zo op om achterwaarts de garage binnen te rijden. Tijdens het manoeuvreren mag u de straatbegrenzing niet overschrijden (behalve de overbouw). U mag het voertuig verlaten om de afstand die u nog rest in te schatten. Hierbij mag u niet uit het voertuig springen of lopen, mag u de handrem niet vergeten optrekken en mag u niet met de rug naar het voertuig gekeerd uitstappen. U mag de bestuurdersdeur niet open laten U mag door het open raam kijken, zolang u contact met uw zitplaats houdt.

U mag daarentegen het portier niet openen wanneer het voertuig in beweging is

U moet het voertuig volledig in de garage opstellen..

Wanneer u veronderstelt dat het voertuig volledig opgesteld staat in de garage, dan geeft u dit aan (claxon, ...). De examinator zal dan de opstelling van het voertuig beoordelen. Vanaf dit ogenblik kan u het manoeuvre niet meer herbeginnen.

De examinator geeft u vervolgens teken om het manoeuvre verder te zetten. U rijdt het voertuig in de tegenovergestelde richting uit de garage en plaatst het zodat het in een loodrechte hoek tegenover de garage staat (de definitieve positie is bereikt wanneer de achterzijde van het voertuig de positie ter hoogte van de bakens heeft verlaten en wanneer het voertuig een positie inneemt loodrecht tegenover de plaats waar het manoeuvre werd uitgevoerd,.

Uitslag van het praktijkexamen

Indien u geslaagd bent voor het praktijkexamen...

De examinerende geeft u een "Aanvraag om een rijbewijs" en een "*Getuigschrift basiskwalificatie*". Met deze documenten kan u bij uw gemeentebestuur uw rijbewijs afhalen. Het gemeentebestuur zal u twee pasfoto's vragen en een bedrag van 11€ aanrekenen. Gelieve hieromtrent met uw gemeentebestuur contact op te nemen.

Opgelet! De aanvraag om een rijbewijs laat niet toe te rijden. U dient houder en drager te zijn van een rijbewijs.

De aanvraag om een rijbewijs moet binnen de 3 jaar na het geslaagde praktijkexamen worden ingediend. Zoniet moet u opnieuw scholing volgen en slagen voor een nieuw theorie- en praktijkexamen.

Geldigheid van het rijbewijs

Indien het voertuig waarmee u voor het praktijkexamen slaagde, uitgerust was met een automatische schakeling, zal de geldigheid van uw rijbewijs beperkt worden tot het besturen van gelijkaardige voertuigen door de vermelding "automatisch" of "code 78". Bij het slagen van één van de proeven met een voertuig uitgerust met een automatische schakeling, wordt het volledige examen geacht afgelegd te zijn met dit type voertuig. Elk voertuig dat niet is uitgerust met een koppelingspedaal wordt beschouwd als een voertuig met automatische schakeling.

Indien u de opheffing van deze vermelding "automatisch" of "code 78" wenst te bekomen moet u een nieuw praktijkexamen (zonder vakbekwaamheid) afleggen met een voertuig uitgerust met een handbediende schakeling na bijkomende praktijklessen (minimum 2 uur) bij een erkende rijsschool of na een scholing onder dekking van een voorlopig rijbewijs model 3.

Indien u niet geslaagd bent voor het praktijkexamen...

Wanneer u uitgesteld bent voor het praktijkexamen mag u zich de dag zelf van het uitstel niet opnieuw aanbieden voor dezelfde proef van het praktijkexamen.

Voor de proeven op privé-terrein waarvoor u wel slaagde, bent u vrijgesteld gedurende een termijn van 3 jaar.

Alvorens toegelaten te worden tot de proef op de openbare weg, dient de kandidaat geslaagd te zijn voor het onderdeel manoeuvres van het praktijkexamen.

Indien er zich problemen zouden voordoen...

Indien u klachten heeft, wendt u zich onmiddellijk tot de hoofdexaminator. Dit is de eenvoudigste en snelste methode omdat u zich ter plaatse bevindt en het geschil onmiddellijk kan worden behandeld.

Indien u niet tevreden bent met het gegeven gevolg, wendt u zich zonder verwijl (het liefst telefonisch) tot de directie van de onderneming waarvan het examen centrum afhangt.

Een geschil kan tenslotte ook steeds aanhangig worden gemaakt bij de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer – "City Atrium" – Vooruitgangstraat 56 – 1210 Brussel.

Bijkomend bevinden er zich in elk examen centrum speciale brievenbussen, waarin u zowel klachten als suggesties kan deponeren. De inhoud van deze brievenbussen wordt regelmatig nagezien om passende regelingen te kunnen treffen.

Verhaalprocedure...

U kan, na tweemaal niet slagen voor dezelfde proef van het praktijkexamen, tegen de genomen beslissing in beroep gaan door binnen 15 dagen na het examen een aangetekend verzoekschrift te richten aan de Voorzitter van de “Beroepscommissie”, Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer – “City Atrium” – Vooruitgangstraat 56 – 1210 Brussel.

Voor dit verzoekschrift dient, via overschrijving op het rekeningnummer 679-2006010-50, een bedrag van 12,50€ betaald te worden met de vermelding: “Beroepscommissie”, naam, voornaam en geboortedatum. Het verzoekschrift moet de naam, voornaam en geboortedatum van de kandidaat vermelden, evenals het examencentrum waar het examen werd afgenomen en de datum van het examen. Het document dient ondertekend te zijn door de kandidaat.

Het verzoekschrift moet met reden omkleed zijn door feiten die alleen betrekking hebben op de personen en omstandigheden van plaats, tijd en procedure waaronder het examen werd afgelegd.

- **Nascholing...**

Wanneer u een rijbewijs geldig voor de categorie C en C1 heeft bekomen met een geldigmaking van de vakbekwaamheid, moet er, **om deze vakbekwaamheid te behouden**, een nascholingscursus worden gevolgd. De nascholingscursus betreft een lessenreeks van 35 uur over een periode van 5 jaar.

De nascholing wordt verstrekt in opleidingscentra erkend door de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer. Voor meer inlichtingen kan u terecht op de website van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer. Indien het rijbewijs C/C1 behaald werd vóór 10 september 2009 moeten géén bijkomende examens worden afgelegd. Deze bestuurders zijn vrijgesteld van de nascholing gedurende 7 jaar.

- **Besluit**

“Goed rijden betekent ook aan de anderen denken!”
GOEDE REIS EN BLIJF VOORZICHTIG!

Slechts nadat u zich goed heeft voorbereid, zal u met vertrouwen aan de examens kunnen beginnen. Dit zelfvertrouwen tesamen met uw kennis en ondervinding, zullen u toelaten te slagen voor de examens, wat wij u dan ook toewensen.

Nog één raad voor het examen: ontspan u de avond voordien, ga niet te laat naar bed en neem geen kalmeer- noch slaapmiddelen. En vooral: drink geen alcohol om u moet te geven.